

Poštovani korisnici,

najprije vam želim srećnu i uspješnu 2009. Vjerujem da će svima nama, koji se bavimo preduzetništvom, biti potrebna sreća u 2009. godini. Uspjeh će doći na osnovu naše spretnosti da teškoće i probleme pretvorimo u izazove i iskoristimo mogućnosti, koje recesija donosi. 2009. godina će biti teška. Prošle godine smo prvo bili izloženi krahu globalnog finansijskog sistema, a sada nam slijedi i pad realne privrede.

Čvrsto sam ubijeđen, da je potrebno sve tri krize: finansijsku, privrednu i ekološku, rješavati zajedno kao cjelinu i promjeniti paradigme, na kojima se temelji naša ekonomija.

U Datalab-u nas nije strah od korenitih promjena. Ponekad je potrebno napraviti jedan korak unazad ili u stranu, kako bi se napravila dva naprijed. Put, kojim smo išli do sada je imao smisla u atmosferi, kakvu smo poznavali prije godinu dana. U vrijeme hiperekspanzije privrede, prevrednovanog novca & »seller's market«-u bilo bi nerazumno ne iskoristiti mogućnosti koje su se nudile. Uzimajući u obzir značajno promjenjene okolnosti i veoma verovatno drastičnu promjenu paradigmi, mislim da je potrebno okrenuti "barku" i ići »back to basics«. Ako smo posljednje 2 godine podsticali djelove preduzeća (uprava, operacije, legal, procesi, marketing), takva strategija je za recesiju neprimjerena i treba je promjeniti. Biti javno preduzeće nas previše košta i povećava vrijeme za reagovanje.

Razvoj i stabilizacija PANTHEON-a 5.5 se završava. Povratne informacije, koje dobijam od partnera i korisnika su veoma pozitivne. Promjene poreskih sistema u praktično svim državama u kojima radimo su sa novom godinom donele mnogo posla. Zbog toga su neka poboljšanja, koja ste vi predlagali morala biti pomjerena na kasniji termin. Za kašnjenje vam se ovom prilikom izvinjavam. Raduje me da smo završili sa promjenama zaključka godine, koji je do sada predstavljao ahilovu petu naše programske opreme. Slijedi još razvoj zaključka materijalno/robnih dokumenata, što će omogućiti arhiviranje starih dokumenata i time smanjiti veličinu baze podataka.

Svi moramo raditi pametnije i bolje. Da bi radili pametnije, potrebne su nam prave informacije. Izvještaji kontrolne table, koje predstavljamo u ovom broju e-Novosti predstavljaju revoluciju.

I ako mi dozvolite, na kraju još jedan lični savjet: u ovim trenucima treba investirati u preduzeća. A investirati je potrebno pametno, tako da smanjimo troškove i podignemo produktivnost zaposlenih. Najveću ulogu će, isto kao i zadnjih 20 godina, u ovom

SADRŽAJ

[Kontrolne table](#)

[Novosti i savjeti](#)

[Zaključak god. i početno stanje](#)

[E-novosti u PDF obliku](#)

procesu igrati informatika. Napraviti takav PANTHEON, da ne opterećuje zaposlene već da im pomaže, je moj zadatak za 2009.

Andrej Mertelj,
izvršni direktor

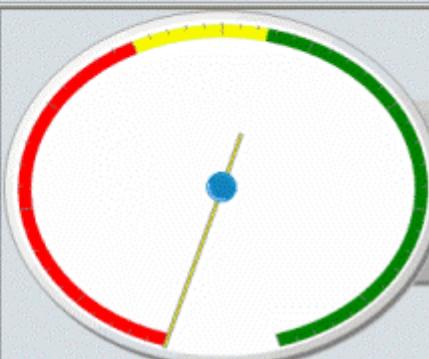
Obavješteni svakog dana: Izvještaji ZEUS Kontrolne table

U PANTHEON™ smo ugradili sistem za izradu izvještaja na osnovu elemenata ZEUS kontrolnih tabli. U tu svrhu smo razvili jednostavan korisnički interfejs, u kom korisnik iz spiska bira elemente (tabele, grafikone, mape, brojače...) koje će uključiti u izvještaj.

Određenom elementu može da se doda i zadati (prateći) tekst, i sve zajedno izvozi kao datoteka ili u obliku elektronske pošte. Na raspolaganju su vam standardni oblici, kao što su word dokument, .pdf i .html. Oblik izvještaja možete da sačuvate, pri čemu će biti sačuvan samo oblik, dok će se podaci prilikom svakog izvoza osvežiti odnosno biće aktuelni. Pored ručnog izvoza korisnici imaju na raspolaganju i automatski izvoz, koji jednostavno podešavaju parametrom. Tako će se željeni izvještaj u određeno (unapred definisano) vrijeme automatski poslati na izabrane e-mail adrese, ili će se snimiti u određeni direktorijum na korisnikovom računaru.

Izveštaji kontrolne table

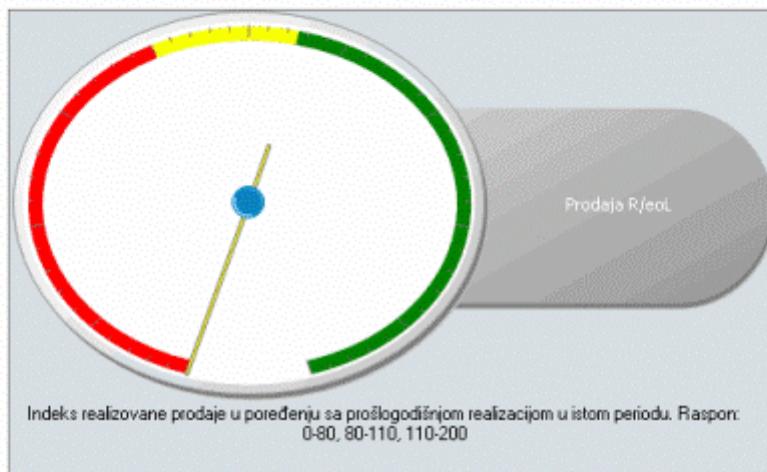
Opis	Oblik	Tip																														
Ključ: 000000 Naziv: Izveštaj o prodaji Kreirao: Administrator Odg.osoba: ALEKSIĆ SARA	Prikaži: ☐ ☒ HTML ☐ PDF ☐ DOC	☒ Datoteka <input type="button" value="Podešavanja"/> ☐ E-pošta <input type="button" value="Podešavanja"/>																														
Naslov: Izveštaj o prodaji Praćeni tekst: Izveštaj o prodaji u određenom periodu, koji obuhvata i listu potraživanja od kupaca	☒ Datum ispisa Indeks realizovane prodaje u poređenju sa prošlogodišnjom realizacijom u istom periodu. Raspon: 0-80, 80-110, 110-200																															
Objašnjenje: Iz napomene brojača, vidljiv je indeks realizovane prodaje u poređenju sa prošlogodišnjom realizacijom u istom periodu.	Podešavanja: ☒ Naziv ☒ Opis ☒ Upotrebi																															
POTRAŽIVANJA OD KUPACA <table border="1"> <thead> <tr> <th>Subjekat</th> <th>Dospelo</th> <th>Otvoreno</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Buyer Ltd.</td> <td>1.035.939,26</td> <td>1.035.939,26</td> </tr> <tr> <td>Kupac Crna Gora</td> <td>869.270,48</td> <td>869.270,48</td> </tr> <tr> <td>Faz X</td> <td>795.556,95</td> <td>795.556,95</td> </tr> <tr> <td>Amper d.o.o.</td> <td>649.027,48</td> <td>649.027,48</td> </tr> <tr> <td>Alla d.o.o.</td> <td>581.792,00</td> <td>581.792,00</td> </tr> <tr> <td>Next world</td> <td>354.838,65</td> <td>354.838,65</td> </tr> <tr> <td>Kupac MP</td> <td>330.839,89</td> <td>330.839,89</td> </tr> <tr> <td>Kupac d.o.o.</td> <td>151.883,52</td> <td>151.883,52</td> </tr> <tr> <td>Vremenski</td> <td>110.000,00</td> <td>110.000,00</td> </tr> </tbody> </table> <input type="button" value="Dodatak"/> <input type="button" value="Predpregled"/> <input type="button" value="Izvoz"/>			Subjekat	Dospelo	Otvoreno	Buyer Ltd.	1.035.939,26	1.035.939,26	Kupac Crna Gora	869.270,48	869.270,48	Faz X	795.556,95	795.556,95	Amper d.o.o.	649.027,48	649.027,48	Alla d.o.o.	581.792,00	581.792,00	Next world	354.838,65	354.838,65	Kupac MP	330.839,89	330.839,89	Kupac d.o.o.	151.883,52	151.883,52	Vremenski	110.000,00	110.000,00
Subjekat	Dospelo	Otvoreno																														
Buyer Ltd.	1.035.939,26	1.035.939,26																														
Kupac Crna Gora	869.270,48	869.270,48																														
Faz X	795.556,95	795.556,95																														
Amper d.o.o.	649.027,48	649.027,48																														
Alla d.o.o.	581.792,00	581.792,00																														
Next world	354.838,65	354.838,65																														
Kupac MP	330.839,89	330.839,89																														
Kupac d.o.o.	151.883,52	151.883,52																														
Vremenski	110.000,00	110.000,00																														

Rad je veoma jednostavan i prilagođen korisnicima.

Izveštaj o prodaji

Datum: 19.1.2009

Izveštaj o prodaji u određenom periodu, koji obuhvata i listu potraživanja od kupaca

Iz napomene brojača, vidljiv je indeks realizovane prodaje u poređenju sa prošlogodišnjom realizacijom u istom periodu.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA		
Subjekat	Dospelo	Otvoreno
Buyer Ltd.	1.035.939,26	1.035.939,26
Kupac Cina Gora	869.270,48	869.270,48
Faz X	795.556,95	795.556,95
Amper d.o.o.	649.027,48	649.027,48
Alfa d.o.o.	581.792,00	581.792,00
Next world	354.838,65	354.838,65
Kupac MP	330.839,89	330.839,89
Kupac d.o.o.	151.883,52	151.883,52
Kooperant	110.606,18	110.606,18
Anonimni kupac	94.498,80	101.366,40
Kupac 1D	00.001,00	00.001,00

Spisak dužnika po veličini dospelih potraživanja do pojedinog subjekta. U primarnoj valuti.

Lista kupaca, zajedno sa podacima o dospelim i otvorenim stavkama....

Izveštaj možete (i automatski) da izvozite kao proizvoljan tip dokumenta.

borut.puklavec@datalab.si

Novosti & saveti - Traženje u Pantheonu 5.5

Prilikom traženja dokumenata možemo da navedemo samo skraćenu notaciju dokumenta. Umjesto da upišemo ceo broj dokumenta, dovoljno je da unesemo godinu i broj. Tako umjesto 09-010-000002 možemo da upišemo 092.

Traži po: Broj | 092|

(Povucite ovde vrednost iz kolone, po kojoj želite da filtrirate.)

Broj	Datum	Naručilac	Primalac
09-010-000002	19.1.2009	Kupac MP	Kupac MP

Uvaži filter kod gornjeg informativnog prikaza Pri zameni sortirne kolone automatski prilagodi traženu kolonu

Potvrdi | Otkaži

Na raspolaganju su nam i operatori za filtriranje. Pomoću lijevog klika miša kliknemo na polje, koje želimo da upotrebimo kao filter. Izabrano polje je tamnije obojeno. Držimo lijevi klik miša i željeno polje povlačimo u srednji panel. Kada se nađemo na dozvoljenom prostoru za dodavanje filtera, kod cursora se pojavljuje ikona za dodavanje (list papira). Iz padajućeg menija zatim izaberemo željeni operator za filtriranje.

Traži po: Broj | 092|

Broj: od-do | 08-010-000010 | 08-010-000025

Broj	Datum	Naručilac
05-010-000001	1.2005	Kupac DOM
05-010-000002	1.2005	Faz X
05-010-000003	5.1.2005	Faz X
05-010-000004	13.9.2005	Kupac DOM

Uvaži filter kod gornjeg informativnog prikaza Pri zameni sortirne kolone automatski prilagodi traženu kolonu

Potvrdi | Otkaži

Upotreba znaka sa posebnim značenjem, može nam biti od velike koristi. To su na primer: % i _ (procenat i donja crta). Primer: »%d.o.o.« nam daje sve zapise, koji se završavaju sa »d.o.o.«.

Traži po: Naručilac % d.o.o.

(Povucite ovde vrednost iz kolone, po kojoj želite da filtrirate.)

Naručilac	Broj	Datum	Primalac
Alfa d.o.o.	08-010-000045	3.10.2008	Alfa d.o.o.
Almag d.o.o.	08-010-000001	11.6.2008	Almag d.o.o.
Almag d.o.o.	08-010-000002	11.6.2008	Almag d.o.o.
Almag d.o.o.	08-010-000003	11.6.2008	Almag d.o.o.

Uvaži filter kod gornjeg informativnog prikaza Pri zameni sortirne kolone automatski prilagodi traženu kolonu

Potvrdi Otkaži

Donja crta zamenjuje pojedini znak u traženom zapisu.

Traži po: Ident _utomobi_

(Povucite ovde vrednost iz kolone, po kojoj želite da filtrirate.)

Ident	Aktivno	Naziv	M.P.cena	Prod.
AUTOMOBIL	T	Audi TT	1.725.421,960	

Uvaži filter kod gornjeg informativnog prikaza Pri zameni sortirne kolone automatski prilagodi traženu kolonu

Potvrdi Otkaži

Možemo da koristimo i prozor za traženje, koji se nalazi u gornjem desnom uglu Pantheona.

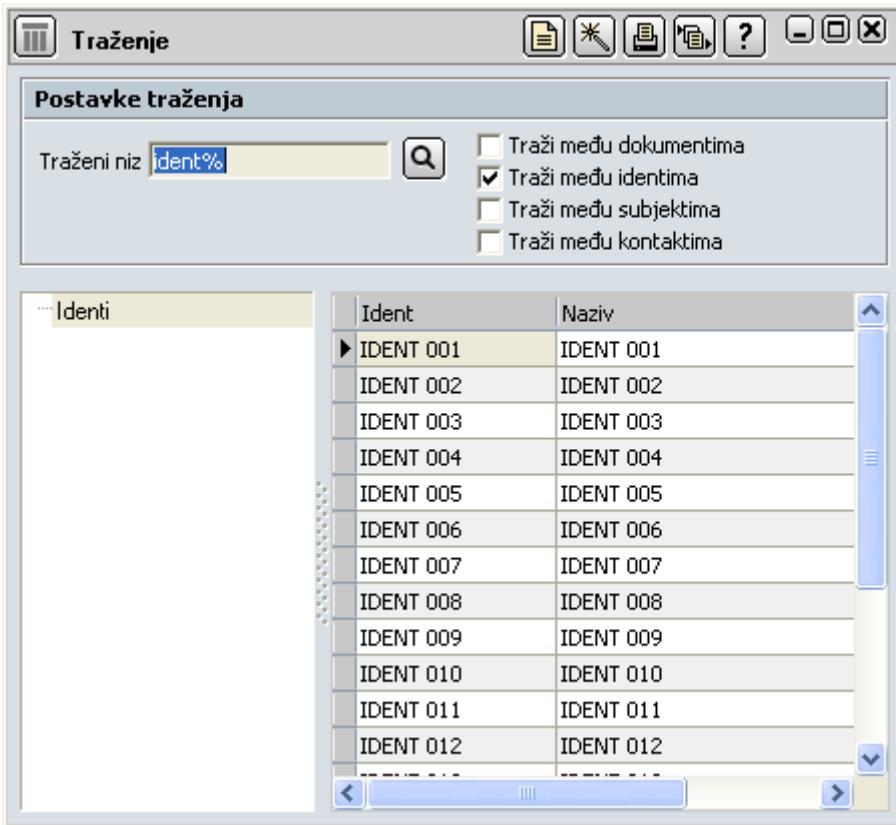
Radna površina Pomoć Dodatno

Traži po Dokument

Služi nam za traženje:

- dokumenata
- subjekata
- idenata
- kontakt osoba

U slučaju da u bazi podataka postoji više zapisa, koji odgovaraju traženom nizu, otvara se nova forma, gde zatim izaberemo željeni zapis.

jure.bovha@datalab.si

Zaključak godine i početno stanje

Priprema naloga za knjiženje zaključka godine i početnog stanja će se u Pantheonu po novom načinu rada odvijati malo drugačije. Razlog za promjene je više, među značajnijim je i taj, da je potrebno obezbititi veći kvalitet podataka modula Novac i uprostiti procese zatvaranja i otvorenih stavki. Kreiranje zaključka i početnog stanja u novom modulu je uslov za pravilno djelovanje programa u sljedećoj poslovnoj godini.

Uveli smo novu vrstu dokumenta, koja definiše poslovnu godinu i omogućava pripremu naloga za knjiženje zaključka godine i početnog stanja na osnovu unapred određenog scenarija. Osnova za scenario je kontni plan sa svojim postavkama, koje prilikom pripreme zaključka možemo da dopunimo ili promjenimo.

Za svaki konto definisemo vrstu zaključka/početnog stanja tako da za njega odredimo način zatvaranja knjiženja. Ako je konto saldakontni ili ako se odnosi na konto glavne knjige, koji koristi zatvaranje (bez subjekta), u nalogu za knjiženje početnog stanja se zapišu sva knjiženja iz grupe sa istim, otvorenim veznim dokumentom. Za konta glavne knjige u scenariju određujemo kako će se knjiženja grupisati i koji obavezni podaci će se pri tom zapisati u nalog za knjiženje početnog stanja. Određujemo i stranu knjiženja, čime obezbeđujemo pravilnost početnog stanja u bruto bilansu.

The screenshot shows a software interface for financial year closing and opening. At the top, there's a toolbar with standard icons and the window title 'Zaključak stare i otvaranje nove godine'. Below the title bar, there are fields for 'Broj' (Number) containing '07-PSG-000001', and date selection dropdowns for 'Datum od' (From) set to '1.1.2008' and 'Datum do' (To) set to '31.12.2008'. To the right, there are dropdowns for 'VD zaključka' (Value Date) '490' and 'VD otvaranja' (Value Date) '400'. A section titled 'Knjženje' (Posting) contains three checked checkboxes: '1 - Saldakonta' (1 - Saldo account), '2 - Vezni dokument' (2 - Auxiliary document), and '3 - Glavna knjiga' (3 - Main ledger). On the far right of the toolbar is a button labeled 'Pripremi Zak./Otv.' (Prepare Closing/Opening). The main area contains a table with columns: 'Scenario', 'Kontrol', 'Greške', 'Nal. za knj.', and several checkboxes (1, 2, 3). The table lists various accounting entries (e.g., 452, 4520, 4521, 4522, 453, etc.) with their descriptions and status. Below the table is a section titled 'Zadate vrednosti' (Specified values) with dropdowns for 'Odjeljenje' (Department), 'Nos.tr.' (Number), and 'Dokument' (Document), along with a 'Napomena' (Note) field.

Modul omogućava pripremu zaključka godine/početnog stanja za saldakonta i glavnu knjigu u različitim terminima. Spisak naloga za knjiženje, koji pri tom nastaju, je sačuvan u dokumentu poslovne godine. Brisanje naloga za knjiženje iz spiska je moguće u okviru ovog modula, sve dok poslovnu godinu ne zatvorimo konačno, odnosno zaključimo. Promjene knjiženja iz zaključnog perioda nisu više moguće.

Dodali smo kontrole knjiženja, koje je moguće i ručno izvoditi bilo kada u toku godine. Za greške, koje možemo da popravimo, dodaćemo i procedure za automatske popravke. Sve ostale greške na spisku će biti potrebno otkloniti ručno, u suprotnom program neće pripremiti nalog za knjiženje početnog stanja.

Na taj način ćemo postići, da se podaci prečiste i greške otklonite u okviru svake poslovne godine posebno. Kada budu i ostali procesi u okviru modula Novac obnovljeni, postići ćemo još neke dodatne pozitivne efekte, kao što je recimo poboljšano odzivno vrijeme, obzirom da će procesi raditi samo nad aktivnim knjiženjima iz nezaključene poslovne godine. Pomjenimo još da se već zatvoreni vezni dokumenti u sljedećoj poslovnoj godini neće više ponovo otvarati.

This screenshot shows the same application window with a different tab selected. The 'Kontrole' tab is active, displaying a list of control items. Each item has a checkbox column and a multi-checkbox column for scenarios 1, 2, and 3. The items listed are:

- 1 Kontrola knjiženja decimalnih mesta (dozvoljeno najviše 2 decimalna mesta)
- 2 Kontrola iznosa Duguje ili Potražuje - označimo gde su Duguje i Potražuje istovremeno nula
- 3 Kontrola razlike iznosa duguje/potražuje i deviznog duguje/potražuje iznosa u slučaju primarne valute
- 4 Kontrola na nesaldirana konta
- 5 Kontrola referentnog integriteta
- 6 Kontrola da li postoje kursne razlike
- 7 Kontrola iznosa Duguje ili Potražuje - označimo gde su Duguje i Potražuje istovremeno različiti od nula
- 8 Kontrola iznosa Duguje/Potražuje u odnosu na devizni Duguje/Potražuje - označimo gde je Duguje različito od Potražuje

Za kraj podsjećamo, da će ubuduće biti moguće zatvaranje knjiženja po subjektima sa uplatama, samo na kontima, za koje smo pripremili saldakonta otvaranja. Postojeći pregledi konto kartice i otvorenih stavki će biti u upotrebi za periode prethodnih godina. Sa novim načinom pripreme naloga za knjiženje početnog stanja nije više potrebno preračunavati

podatke za početno stanje konto kartice i bruto bilansa, jer će program prikazati tačno ono, koje će u početnom stanju biti i knjiženo.

adrijana.juren@datalab.si

Ukoliko želite da elektronske PANTHEON novosti primaju i vaše kolege, popunite [prijavni obrazac](#). U slučaju da e-novosti ne želite da primate, odgovorite na ovu poruku.

Datalab MN d.o.o. | Vasa Raičkovića 36, Podgorica | tel. +382 20 238 826 | info@datalab.cg.yu | www.datalab.me

---